

POLITIKA DĖL LABORATORIJŲ IR KONTROLĖS ĮSTAIGŲ DALYVAVIMO PT/ILC PROGRAMOSE

1. Svarbus tyrimų/bandymų/kalibravimo *ir* medicinos laboratorijų bei, kur tinka, kontrolės įstaigų (toliau - laboratorijos) kompetencijos bei sugebėjimo gauti patikimus rezultatus įrodymas yra dalyvavimas atliekamų darbų kokybės tikrinimuose/tarplaboratoriniuose palyginimuose (toliau - PT/ILC). Atsižvelgdamas į Europos akreditacijos organizacijos (toliau – EA) politiką dėl dalyvavimo nacionalinėje ir tarptautinėje laboratorijų atliekamų darbų kokybės užtikrinimo veikloje, Nacionalinis akreditacijos biuras prie Ūkio ministerijos (toliau - Biuras) siekia, kad visos akredituotos ar siekiančios akreditacijos laboratorijos aktyviai dalyvautų PT/ILC programose (kur PT/ILC programos yra taikytinos), organizuojamose kompetentingų PT/ILC organizatorių. Biuras rekomenduoja laboratorijoms dalyvauti PT/ILC, koordinuojamose EA, EURAMET ir APLAC.

2. Biuras atsakingai parenka akredituotas laboratorijas ir nominuoja svarbiose EA PT/ILC programose (angl. highlighted PT's/ILC's).

3. Biuras skatina laboratorijas dalyvauti PT programose, organizuojamose standarto LST EN ISO/IEC 17043 reikalavimus atitinkančių PT/ILC organizatorių.

4. Biuras, atsižvelgdamas į EA ir ILAC privalomojo taikymo dokumentų EA-2/14, ILAC-P9 nuostatas bei suderinęs su Akreditacijos taryba, nustato Laboratorijų dalyvavimo PT/ILC programose minimalias apimtis ir dažnumą:

4.1. laboratorijos, siekiančios akreditacijos bei akredituotos srities išplėtimo, turi būti dalyvavusios bent vienoje PT/ILC programoje, apimančioje pageidaujamus akreditavimo srities metodus;

4.2. akredituotos laboratorijos turi dalyvauti PT/ILC programose, atsižvelgiant į veiklos sritį, mažiausiai vieną kartą per akreditacijos laikotarpį, taikant 5 punkte nurodytus PT/ILC planavimo principus.

5. Laboratorijos turi parengti dalyvavimo PT/ILC programose planą. Planuojant gali būti grupuojama pagal matavimo būdus, objektus, parametrus, parametrų grupes ar kitus kriterijus.

6. Laboratorijos, pateikdamos paraiškas Biurui dėl akreditavimo ar akreditavimo srities išplėtimo, turi pateikti informaciją apie dalyvavimą PT/ILC programose.

7. Įvertinimo metu Biuro techniniai ekspertai vertina, kokiose PT/ILC programose laboratorijos dalyvavo, kiek tos programos svarbios akreditavimo sričiai bei kokie rezultatai buvo gauti. Įvertinimas atliekamas pagal LST EN ISO/IEC 17025 (tyrimų/bandymų/kalibravimo laboratorijoms), LST EN ISO/IEC 17020 (kontrolės įstaigoms) arba LST EN ISO 15189 (medicinos laboratorijoms) atitinkamus rezultatų kokybės užtikrinimo skyrius.

8. Laboratorijų dalyvavimas PT/ILC programose ir gauti rezultatai naudojami kaip vienas iš kriterijų, skirtų įvertinti laboratorijų atliekamų darbų kokybę ir personalo kompetenciją. Įvertinimų (įskaitant periodines priežiūras) metu Biuras gali neatlikti veiklos stebėjimų tose akreditavimo srityse, kuriose laboratorijos dalyvavo PT/ILC programose ir gavo patenkinamus rezultatus.

9. Priimdamas sprendimus dėl akreditavimo, Biuras atsižvelgia į laboratorijų dalyvavimo PT/ILC programose rezultatus.

10. Jei akredituotų laboratorijų dalyvavimo PT/ILC programose rezultatai nepatenkinami, laboratorijos privalo planuoti ir atlikti korekcinius veiksmus. Jei korekciniai veiksmai neatlikti ar atlikti netinkamai, Biuras gali pareikalauti pakartotinai dalyvauti PT/ILC programose ar atlikti kitus veiksmus, siekiant įsitikinti, kad laboratorijų atlikti korekciniai veiksmai rezultatyvūs.

11. Pasikartojantys nepatenkinami PT/ILC rezultatai gali būti priežastimi sustabdyti ar panaikinti laboratorijų akreditaciją atitinkamoje veiklos srityje, jei per Biuro nustatytą terminą laboratorijos nepašalina šių pažeidimų.

12. Tais atvejais, kai tyrimų/bandymų/kalibravimo ar kontrolės (kur tinka) srityse nėra tinkamų PT/ILC programų ar jų pritaikyti praktiškai neįmanoma, Biuras ir laboratorijos turi aptarti alternatyvias tyrimų/bandymų/kalibravimo ir kontrolės rezultatų kokybės užtikrinimo priemones.
